

Завод за јавно здравље “Тимок”

Сремска 13, 19000 Зајечар

е-mail: timok@zavodzajecar.rs; www.zavodzajecar.rs

жиро рачун 840-250667-71; матични број 07147929; шифра делатности 8690; ПИБ 101327330
центра: +38119422477, +38119422543; факс: +38119442236; рачуноводство: +38119425659;

АНАЛИЗА ОПРЕМЕ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА НА ПРОСТОРУ ОКРУГА БОР 2019. ГОДИНЕ

И

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ЗА ПЕРИОД ОД 2015. ДО 2019. ГОДИНЕ

ИЗРАДИО:

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА АНАЛИЗУ, ПЛАНИРАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈУ
ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ И ИНФОРМАТИКЕ СА
БИОСТАТИСТИКОМ У ЗДРАВСТВУ
ЗЈЗ “ТИМОК” ЗАЈЕЧАР**

ЗАЈЕЧАР, 2020. године

УВОД

Законом о здравственој заштити Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр.25/19), Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 42/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013 и 16/2018), Уредбом о плану мреже здравствених установа у Републици Србији ("Сл. гласник РС", бр 42/2006, 119/2007, 84/2008, 71/2009, 85/2009, 24/2010, 6/2012, 37/2012, 8/2014, 92/2015, 111/2017, 114/2017, 13/18 и 15/18-исправка и 68/2019) и Правилником о условима и начину унутрашње организације ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006 и 126/2014), прописују се:

1. Број, структура, капацитет и просторни распоред здравствених установа у државној својини, као и њихове организационе јединице по нивоима здравствене заштите, организација службе хитне медицинске помоћи, као и друга питања од значаја за организацију здравствене службе у Републици Србији.
2. Критеријуми за оснивање и адекватно распоређивање здравствених установа на дефинисаној територији у зависности од здравствене делатности коју обавља, броја становника којима пружа здравствену заштиту, као и од учесталости и сложености захтева грађана за здравственом заштитом.
3. Услови и начин унутрашње организације здравствене установе по нивоима неге здравствене делатности и врстама здравствених установа, као и организационих јединица у зависности од врсте делатности здравствених установа, обима стучних послова, постељних и других капацитета, броја запослених у здравственој установи и других услова.
4. Ближи услови у погледу кадра, опреме и лекова које за оснивање и обављање здравствене делатности, односно одређених послова здравствене делатности, морају испуњавати здравствене установе, односно други облици здравствене службе.
5. Листа опреме за обављање здравствене делатности.

Током друге половине 2011.године, Министарство здравља Републике Србије је спроводило пројекат „Пружање унапређених услуга на локалном нивоу“ – (ДИЛС), заједно са Министарством просвете и Министарством рада и социјалне политике. Пројекат се реализује из средстава зајма Светске банке/Међународне банке за обнову и развој (ИБРД), и трајао је од 2009. до 2012.године. Овај Пројекат је имао за циљ да пружи помоћ започетој реформи примарне здравствене заштите, како би се оснажили капацитети установа и крајњих корисника, побољшањем доступности, ефикасности, правичности и квалитета пружених услуга. Један од специфичних циљева пројекта је развијање нових стандарда медицинске опреме за сва три нивоа здравствене заштите.

Да би се остварили циљеви Пројекта, неопходно је реализовати одређене активности, међу којима је и успостављање информационих система који повезују локалне даваоце услуга (домови здравља, школе, центри за социјални рад и невладине организације) са надлежним министарством и омогућавају успешније и транспарентније финансирање услуга, пружање услуга и међусекторску размену информација.

У делу Пројекта који се односи на набавку неопходне опреме, како би се на што бољи начин одговорило специфичним потребама својих корисника и како би се у будућности пружале боље циљане, делотворније и квалитетније услуге уз виши ниво економске оправданости утрошених средстава, значајан део средстава Зајма је додељиван здравственим установама из Плана мреже у облику грантова.

Током 2012.године, Министарство здравља укључује и Институте/Заводе за јавно здравље у проверу пописа медицинске опреме у здравственим установама које су током друге половине 2011.године спроводиле пројекат Министарства здравља „ДИЛС“. Опрему од националног значаја (према ГМДН шифрарнику) коју надлежне особе из здравствених установа нису пописале, морају пописати на прописаним обрасцима, како би здравствена установа била спремна за унос података. На овај начин се извршила припрема за унос потпуних и тачних података.

Здравствене установе из Плана мреже достављају Збирни извештај о медицинској опреми од националног интереса у здравственој установи, са пресеком стања на дан 31.12. и 30.06., почев од 31.12.2012.године. За израду истих коришћени су: Номенклатура медицинске опреме од националног интереса и ГМДН шифрарник.

Збирни извештаји о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама су достављени од стране здравствене установе оверени и потписани од стране одговорне особе за евиденцију медицинске опреме и од стране директора здравствене установе.

МРЕЖА ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА ОКРУГА БОР

На простору округа Бор, у Плану мреже здравствених установа, предвиђене су здравствене установе за пружање примарне здравствене заштите и секундарне здравствене заштите.

1. Здравствене установе примарне здравствене заштите

Примарна здравствена заштита становништву округа Бор се пружа у:

1. Дому здравља Бор (за потребе становништва општине Бор),
2. Дому здравља Кладово (за потребе становништва општине Кладово),
3. Дому здравља Мајданпек (за потребе становништва општине Мајданпек),
4. Дому здравља Неготин (за потребе становништва општине Неготин) и
5. Апотеци Бор (за потребе становништва општине Бор, Кладово, Мајданпек и Неготин).

2. Здравствене установе секундарне здравствене заштите

Секундарна здравствена заштита становништву округа Бор се пружа у:

1. Општој болници Бор,
2. Општој болници Кладово,
3. Општој болници Мајданпек и
4. Општој болници Неготин.

Почетком 2006.године долази до одвајања Дома здравља и Опште болнице Мајданпек из Здравственог центра Бор, формирајући две здравствене установе. Почетком 2015.године долази до одвајања Дома здравља и Опште болнице из Здравственог центра Бор, тако да настају две самосталне здравствене установе.

Здравствени центар Неготин приказује податке о медицинској опреми од националног значаја обједињено за Дом здравља и Општу болницу.

ОПРЕМА У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА БОР

Подаци о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама са територије округа Зајечар, преузети су из Збирних извештаја о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама (са пресеком на дан 30.06.2019.године и 31.12.2019.године) који служе као основ за формирање и ажурирање Регистра медицинске опреме од националног значаја у здравственим установама из Плана мреже. За потребе Анализе су коришћени подаци који се односе на дан 31.12.2019.године.

Табела 1.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја по здравственим установама из Плана мреже у односу на функцију, на дан 31.12.2019.године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног интереса			
	УКУПНО	у функцији	ван функције	непознато
Апотека Бор	0	0	0	0
ДЗ Бор	71	56	15	0
ДЗ Кладово	30	29	1	0
ДЗ Мајданпек	74	64	10	0
ОБ Кладово	87	83	4	0
ОБ Бор	170	166	4	0
ОБ Мајданпек	54	38	16	0
ЗЦ Неготин	164	125	39	0
УКУПНО	650	561	89	0

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Апотека нема јединице медицинске опреме од националног значаја.

На дан 31.12.2019.године, у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Бор, од укупно 650 јединица медицинске опреме од националног значаја, 13,7% су ван функције (89 јединица). Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције имају: ОБ Мајданпек (16 јединица са уделом од 29,6%), ЗЦ Неготин (39 јединица са уделом од 23,8%), ДЗ Бор (15 јединица са уделом од 21,1%) и ДЗ Мајданпек (10 јединица са уделом од 13,5%).

Овако велики удео јединица медицинске опреме које су ван употребе указује на чињеницу да током протеклог периода нису благовремено замењене или враћене у функцију.

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ОПРЕМЕ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА БОР ЗА ПЕРИОД ОД 2015. ДО 2019.ГОДИНЕ

За потребе израде компаративне анализе коришћени су подаци о броју јединица медицинске опреме од националног значаја за период од 31.12.2015. до 31.12.2019. године.

Дом здравља Бор

Табела 2.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Бор у односу на функцију, за период од 2015. до 2019. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2015	2016	2017	2018	2019
	у функцији	52	49	53	56	56
	ван функције	14	15	15	16	15
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Бор	УКУПНО	66	64	68	72	71

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

На дан 31.12.2019.године, Дом здравља Бор има смањење укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја за 1, у односу на дан 31.12.2018.године, а повећање за 7 у односу на дан 31.12.2016.године (Табела 2).

Укупан број јединица опреме које су ван функције је у константном колебању, и креће се од 16 на дан 31.12.2018. године до 14 на дан 31.12.2015.године (Табела 2).

Са друге стране, број медицинске опреме од националног значаја у функцији је у константном колебању, са највећим бројем јединица 2018. и 2019. године (56), а најмањи број медицинске опреме (49) је 2016. године (Табела 2).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у константном варирању, и то у распону удела од 21,2% 2015.године до 23,4% 2016.године (Табела 2).

Дома здравља Кладово

Табела 3.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Кладово у односу на функцију, за период од 2015. до 2019. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2015	2016	2017	2018	2019
	у функцији	25	28	29	30	29
	ван функције	1	1	1	1	1
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Кладово	УКУПНО	26	29	30	31	30

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја је у сталном колебању у посматраном петогодишњем периоду. Највећи број јединица медицинске опреме од националног значаја био је 31.12.2018.године (31 јединица), а најмањи 31.12.2015.године са 26 јединица, и то, на рачун опреме која је у функцији (Табела 3).

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја која је ван функције је остао непромењен (1), а смањује се укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја која је у функцији 2016. године, након чега долази до повећања броја јединица (Табела 3).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у смањењу до 2018.године од 3,8% на 3,2%, а у повећању 2019. године на 3,3% (Табела 3).

Дом здравља Мајданпек

Табела 4.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Мајданпек у односу на функцију, за период од 2015. до 2019. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2015	2016	2017	2018	2019
	у функцији	59	60	63	64	64
	ван функције	10	9	10	10	10
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Мајданпек	УКУПНО	69	69	73	74	74

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Дом здравља Мајданпек је током 2019.године задржао исти број јединица медицинске опреме од националног значаја у односу на претходну годину, а повећао је број јединица у односу на прве три године посматрања, и то, за 5 јединица у односу на 2015. и 2016.годину, а за 1 у односу на 2017.годину. Повећање броја јединица медицинске опреме је условљено порастом јединица медицинске опреме од националног значаја које су у функцији (Табела 4).

Број јединица медицинске опреме од националног значаја које су ван функције је смањен на дан 31.12.2016. године за 1 у односу на претходну годину и у односу на последње три године посматраног периода, када је тај број константан са 10 јединица медицинске опреме од националног значаја које су ван функције (Табела 4).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у константном колебању са трендом смањења, и креће се у распону вредности удела од 14,5% 2015.године до 13,0% 2016.године (Табела 4).

Општа болница Кладово

Табела 5.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Кладово у односу на функцију, за период од 2015. до 2019. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2015	2016	2017	2018	2019
	у функцији	68	81	80	81	83
	ван функције	2	3	3	4	4
	непознато	0	0	0	0	0
ОБ Кладово	УКУПНО	70	84	83	85	87

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

У Општој болници Кладово, укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја је у порасту за 17 јединица у периоду од 31.12.2015. до 31.12.2019. године, и то, на рачун опреме која је у функцији, а малим делом и порастом опреме која је ван функције. Године 2019. број јединица опреме се повећао за 2 у односу на претходну годину (Табела 5).

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја који је у функцији је у сталном колебању. Највећи број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је 2019. године (83), а најмањи 2015. године са 68 јединица (Табела 5).

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја који је ван функције је остао непромењен (2) све до 2016. године, када је повећан број за 1 и исти број јединица ван функције има и 2017. године, а 2018. и 2019. године има 4 јединице медицинске опреме од националног значаја ван функције (Табела 5).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је највећи 2018. године са уделом од 4,7%, а најмањи 2015. године са уделом од 2,9% (Табела 5).

Општа болница Бор

Табела 6.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Бор у односу на функцију, за период од 2015. до 2019. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2015	2016	2017	2018	2019
	у функцији	197	174	172	177	166
	ван функције	6	13	6	8	4
	непознато	0	0	0	0	0
ОБ Бор	УКУПНО	203	187	178	185	170

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

На дан 31.12.2019.године, Општа болница Бор има смањење укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја за 33, у односу на дан 31.12.2015.године, а за 8 у односу на дан 31.12.2017.године. У посматраном петогодишњем периоду, укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја је у константном колебању са трендом смањења. Најмањи број јединица медицинске опреме од националног значаја је био 2019.године (170 јединица), а највећи 2015.године са 203 јединице (Табела 6).

Број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је у константном смањује (Табела 6).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у константантном колебању. Вредности удела су у распону од 7% 2016.године (13 јединица) до 2,4% 2019.године са 4 јединице (Табела 6).

Општа болница Мајданпек

Табела 7.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Мајданпек у односу на функцију, за период од 2015. до 2019. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2015	2016	2017	2018	2019
	у функцији	43	45	44	43	38
	ван функције	8	8	7	8	16
	непознато	0	0	0	0	0
ОБ Мајданпек	УКУПНО	51	53	51	51	54

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Општа болница Мајданпек, на дан 32.12.2019. године, бележи пораст укупног броја медицинске опреме од националног значаја у односу на 2016.годину (за 1 јединицу), условљена порастом укупног броја јединица медицинске опреме ван функције. Највећи број јединица опреме је 2019.године (54 јединице), а најмањи 2015., 2017. и 2018.године са 51 јединицом (Табела 7).

У посматраном периоду је удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме у константном колебању, и то од 29,6% 2019.године, до 13,7% 2017.године (Табела 7).

Здравствени центар Неготин

Табела 8.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Здравственог центра Неготин у односу на функцију, за период од 2015. до 2019. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2015	2016	2017	2018	2019
	у функцији	118	118	124	124	125
	ван функције	35	36	39	39	39
	непознато	0	0	0	0	0
ЗЦ Неготин	УКУПНО	153	154	163	163	164

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

На дан 31.12.2019.године, Здравствени центар Неготин има пораст укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја у односу на дан 31.12.2015.године за 11 јединица. Пораст укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја је условљен порастом укупног броја медицинске опреме од националног значаја у функцији и ван функције. У периоду 2015-2018.године, повећан је број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је за 7 јединица, а ван функције за 4 (Табела 8).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у константном колебању, и то од 22,9% 2015.године, до 23,9% 2017. и 2018.године (Табела 8).

ОКРУГ БОР

Табела 9.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја здравствених установа из Плана мреже у односу на функцију, за период од 2015. до 2019. године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2015	2016	2017	2018	2019
	у функцији	562	555	565	575	561
	ван функције	76	85	81	86	89
	непознато	0	0	0	0	0
УКУПНО	УКУПНО	638	640	646	661	650

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Бор, је мањи на дан 31.12.2019.године за 11 у односу на 31.12.2018.године, а већи за 12 у односу на дан 31.12.2015.године. Пораст опреме је настао пре свега занављањем опреме, али и порастом јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције. Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је у сталном колебању. Већи је за 6 у односу на 31.12.2016.године када је најмањи укупан број јединица медицинске опреме од

националног значаја у функцији у посматраном петогодишњем периоду. Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције је у порасту, и то, за 13 јединица у односу на 2015. годину (Табела 9).

Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Здравствени центар Неготин; са кретањем вредности удела од 22,9% (35 јединица) 2015.године до 23,9% 2017. и 2018.године (39 јединица),
- Дома здравља Бор; са кретањем вредности удела од 23,4% (15 јединица) 2016.године до 21,1% 2019.године (15 јединица),
- Општа болница Мајданпек; са кретањем вредности удела од 13,7% (7 јединица) 2017.године до 29,6% 2019.године (16 јединица) и
- Дом здравља Мајданпек; са кретањем вредности удела од 13% (9 јединица) 2016.године до 14,5% 2015.године (10 јединица).

Најмањи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Дом здравља Кладово; са кретањем вредности удела од 3,8% (1 јединица) 2015.године до 3,2% 2018.године (1 јединица),
- Општа болница Кладово; са кретањем вредности удела од 2,9% (2 јединице) 2015.године до 4,7% 2018.године (4 јединице) и
- Општа болница Бор; са кретањем вредности удела од 2,4% (4 јединице) 2019. године до 7,0% 2016.године (13 јединица).

ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

1. Проблеми у раду

Повремени проблеми у раду настају због чињенице да здравствене установе из Плана мреже често мењају одговорну особу за унос података, те збирни извештаји садрже нелогичне податке или постоји проблем у термину предвиђеном за унос података.

2. Предлог мера

2.1. Свака здравствена установа из Плана мреже мора имати дугорочни план развоја здравствене установе, који мора да садржи и план набавке медицинске опреме. План набавке медицинске опреме мора да садржи дугорочне смернице развоја здравствене установе, као и краткорочне планове, усклађене са годинама старости медицинске опреме и обезбеђивање нове опреме, како би се благовремено заменила медицинска опрема која је ван употребе. Значајно је и благовремено обезбеђивање савремене медицинске опреме која би пратила развој здравствене установе и проширење делатности здравствене установе у складу са законом и подзаконским актима и са препознатим потребама становништва за здравственом заштитом.

2.2. Пожељно је усавршити базу опреме, како би се превазишли сви недостаци у досадашњем раду и како би се добили сви потребни подаци за свакодневни рад здравствене установе и за планирање за наредни период. Такође су ови подаци неопходни и за израду планова набавке опреме на републичком нивоу.